

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
 Месечно 3 франка тромесечно 9 франка
 годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
 Овај огласи 0-20 фран. од петогод. рока, а сва
 огласи до годош. Новца се плаћа државни
 поштомарка и денационалним асигуранима.

КАЖИ ИЗДАВАЊА СЪБИ ДАН ПО ПОДИЖ
 Иште сања преко Краљ. Орд. Ген. Новојаси
 у Софији

РЕКЛОНИИ СЕ ЦЕ ВРАЋАЈУ
 Ова редакција Колебо улица бр. 33 Saloniqes

Превести бројеви се могу добити у Софији код г.
 В. Јежа „Друштво грчког штампачког уд. Булгаристон“
 бр. 5, башу главне поште

БРОЈ 10 септ.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 септ.

КАНЦЕЛАРОВ ГОВОР

Недавно је говорио у немачком рајхстагу канцелар Бетман Холвег, чије су декларације тако жељено очекивали сви словени немачкога народа.

Његове изјаве су најизразитије сведочанство немачког психе, зато ћемо овде изнети два карактеристична момента, који најлепше откривају право стање и расположење духова у немачком царству.

Кад се је појавио прошле године на говорничкој трибини рајхстага, слушаоци су имали пред собом једног охолог беседника који је говорио са тоном пуним поуздања, управо његова разлагања су одавала човека и државника од чије воље зависи судбина целог света! Он је говорио о сјајним победама немачким, која је за кратко време прегазила Белгију, освојила велики део Француске, реокупирала Галицију и посела руску Пољску; најпосле он је са најлепшим задовољством констатовао чињеницу, да је Србија прегажена и потпуно избрисана са карте Европе. Свуда успеси и то силни и велики, немачка војска је била по њему свомол непобедности и он се није устезао од констатације како ће дела немачке војске обезбедити немачкој све користи које потичу од њене победе и од њеног завојевања, помишљајући при том да није далеко време, када ће он, на конгресу мира, делити свет и тиме документовати да је превазишао и свога учитеља Бизмарка. Тада је његов говор поздрављен бурним овацијама које су биле за њега најлепше признање свију политичких група немачког парламента. Његовој мудрости и енергији клањала су се сва гласила, а његову способност, одлучност и државничку принципљивост уздиваше цео немачки народ.

То је било пре годину дана.

И сада, кад је канцелар говорио, рајхстаг је био пун посланика, публициста и народа, који је у гробничкој тишини посматрао за говорничком Бетманов Холвега, који је отпочео свој говор о садашњој ситуацији... Али какво изненађење и разочарење! Нама нагдашњег поуздања на разметљивост

јер канцелару недостајаху, као прошле године, манири једнога Цицерона при помисли да му пред очима лебди Верденски пораз који сахрана неколико стотина хиљада кајзерових војника. Њему недостајаше тог Мирабоа, јер га је објумио језа при сазнању да се на источном фронту гомилају многобројне руске армије и силни легиони Козака који оштре своје убојне мачеве да зададу последњи и смртни ударац његовој земљи; канцелару недостаје и одлучност Кастеларова, јер је разочаран фактом да је Румунија побркала његове планове, шта више, он је изгубио и наду и веру једнога Горчакова да би могао отворено и смело погледати истину и очи и констатовати стварност онако, како се она данас манифестује у свима њеним облицима и нијансама. И док је пре годину дана био пун поуздања и надмене охолости, сад је ситкоходљив, јер су борбе на свима фронтима, на Сони, у Галицији, Трансилванији и на тајланској граници као и на Балкану наговестиле да је немачка офанзива моћ одавно скрхана, а кад овоме додамо бурне сцене у пештанском парламенту и салан страх који је овладао Мађарском, онда ће нам бити јасно и појмљиво да правилно схватимо и оценимо доста тежак положај кајзеровог канцелара, који изјављује да ће се Немачка трудити да дође до корисног мара...

И место уобичајеног плескања и бурних овација, којим је поздрављена прошлогодишња декларација, сада је у рајхстагу владала суморна тишина, а када је канцелар изашо на улицу, могао је, од многобројних гомила чути само узвике: Дајте нам мира, мира и хлеба...

Политичке вести

Атина. — «Неа Елас» верује да ће Споразум признати владу г. Венизелоса.

Атина. — Германофилски лист «Емброс» у је ном уводи чланку саветује владу да да оставку пошто је немоћна за рад.

Атина. — «Журнал» Коромиласа извештава је из сигурног извора да је Калогеропулос поднео оставку краљу. Не зна се да ли ће бити примљена.

Министарска криза постаје све јаснија.

Атина. — Министри: Калогеропулос, Карапанос и Руфос и генерали Москопулос и Генадис били су јуче код краља и дуго се разговарали.

Атина. — Кружи вест да ће кабинет г. Калогеропулоса поднети оставку краљу кроз два дана.

Атина. — Јуче после подне одржан је министарски савет под председништвом краљевим. На седници је присуствовао новачелник генерал-штаба генерал Стратигос.

Страна штампа

Ратне операције

«Дејни Кроникл»: «Немачки губитци јужно од Соме у току 8. и 9. септембра су необично велики. Изгледа, да је 12. саксонска дивизија сведена на четвртину својих снага у борби само на једној тачки код Вермандовилера. На простору од 200 м. нађено је 400 лешева.

«Форверд» (изговор Гедве): «Извршење плана Споразума после великих припрема и са знањем снагама, спроводи се са неоравњивом четртношћу и стварном слањањем снага. Ми нећемо спорити, да смо преживели страховите дане и да је наш одбранбени зид важе него једном подуљан. Али, највеће изобављен и упркос неким тактичким успесима непријатељевим, овај највеће успео да доведе рат до решења».

Аустрија о интервенцији Грчке

«Најес Фраје Пресс»: Централне силе прате са индиферентношћу еволуцију грчке политике која тежи да приђе Споразуму. У војничком погледу, грчка војска не представља никакву чињеницу. У осталом, излазак Грчке из неутралности изгледа да је пропао јер, ће се на захтев ројалиста, успоставити гунаристички парламенат који неће да гласа за интервенцију.

«Рајхспост»: Унутрашњи сукоби који раздвајају грчку војску у два непријатељска логора, постају опасни за Савезнике у евентуалној интервенцији Грчке.

Грчка штампа

«Фос»: — Бугари су пренели у Софију свих девет застава наших пукова из источне Македоније и пронели их по улицама уз узвике коичке рате која их је врхала и која је правила шале на њихов рачун.

То смо требали очекивати. Кад је се нашао један издајник Хаџопулос да уз источну Македонију преда непријатељу и себе, и своју војску, и наша света знамења, онда би Бугари били недостојни свог имена кад не би праредила оне канибалске игре. За атинске Германо-Бугаре то не значи ништа. Они знају само да прокламирају да је војска «својина краљева» и да према томе не мари ништа ако је част отаџбине предата ненаситим појудима Фердинандових поданика, јер је Хаџопулос радећи како је урадио само узвршивао «наредбе свога господара».

Нека краљу Бугари при погледу на заставе које су издајнички пале у њихове руке. Ускоро ће они гледати у Софији и заставе које неће више донети издајство Хаџопулосово него прекипела душа грчког народа.

«Неа Алијетија». Одвратно злочинство Хаџопулосово није понизило само грчку војску него је оскрнавilo и наше свете заставе.

Заставе пукова драмске дивизије, затим 20 пука из Права и 16 из Сереза налазиле се у канцеларијама пуковским где су их Бугари запленили кад су и војску заробили. Заставе два пука Христоулове дивизије и друга два пука дивизије кавалске налазиле се у Кавали, и те су заставе биле пренете на обалу пре самих пукова који су се имали украти ради предаје Савезницима, као што је било одлучено на већу команданата. Али, као што је познато, командант четвртог кора пуковник Хаџопулос промени мишљење, и одлучи да се преда Бугарима, те не допушта да понесу своје заставе оба пука Христоулова и 21 кратски.

Грчке су новине већ почеле доносити сдушевљене описе о сјајним подвизима свога батаљона на фронту. Јучерашњи званични комичке јавио је да су Енглези, прешавши Струмицу, заузели два села. Данас «Македонија» доноси да је грчки батаљон који се налази на фронту отпочео акцију једним сјајним успехом, чији је успех заузеше два села. За време напада је грчки батаљон пеказао такву хладнокрвност, полет и јунаштво, да је изазвао дивљење и топла честица од стране енглеских виших официра који су се ту затекли.

Грци су поче и напад певајући и пушећи цигаре, па су уз пркос киши коју су на њих сипали митраљеви, и не хтевши да ни клекну ни да полегну, јурише с ножем на пушци и заузели она два села, одкле су се вратили ради везе са савезничком

војском пошто су оставили предстражу.

Према истим обавештењима одушевљење грчких војника као год и савезничких због сјајне ове победе не да се описати. (Дословно из броја од 19. о. м.)
 Пол Луј.

Невоље у Угарској

— Скидање мађарских звона —

«Сегеди Напло», пишући у бр. од 25. августа о скидању звона са цркава у Сегедину, констатује да су већа звона морали разбијати, да не би рушили торњеве, и да је маса, жалосна, стајала пред црквама и по улицама док су руски заробљеници скидали, товарили и терали кола са звонима, па онда додаје: «Улице и тргове је прекрила гомила света која је плакала, а то се Русима свиђало. Блејући околом, стално и неприкрилено су се церили... Мађарски народ тако добро поступа с тим народом... (а да зна какви на небо вапијући нитковлуци леже на њиховој души). Не тражимо разлоге том глумом кежењу злурадости; не тражимо оних тактичности, кад је није имао ни онај који је то товарене удесио. Иначе не би њима поверио да одвуку наша звона».

Изгледа да «Сегеди Напло» види у учешћу руских заробљеника при скидању звона са мађарских цркава рђав знак за Мађаре, предзнак доласка Руса у мађарске грајеве. У осталом, није ни за Мађаре не одмет да се постепено привикавају на непријатности, које ће им скоро Руси праредити кад дођу да траже рачуна о свирепствима мађарских дављака почивеним током овога рата. Чудо, да Мађари, који су толико осетљиви кад се таче њихове коже и њихових светљана, и гваквих осећања ижеу имали према туђим светљанама, већ су свуда испољавали своје зверске инстинкте. Доћи ће време — до тога изгледа није далеко — кад ће и они осетити, кодако су зала починили другогме. Сада, како се види, почеву сами, скидајући у невољи звона са својих цркава, а други ће доцније наставити и довршити. Ма да није хришћански, ми се овоме почетку истински радујемо, јер у њему видимо, да је Бог почео да павља за мидврска дављаштва и свирепства.

И чиновници гладују

Оргач угарског министра председника, Аз Ешт, у броју од 11. августа доноси ову вест: «Из Сегедна јављају: Андраш Нађи, чиновник рачуноводства у Сегедину, срушио се данас на патос у својој канцеларији. Онесвећеног човека дигли су и повратили

његови пријатељи. Чиновник је плачући рекао, да је од гладног пао, јер да са женом и троје деце данима није ништа јео. Најстарије му је дете у петој години, а најмлађе има годину и по.

Новаца нису имали довољно, а леба ни од куда, и тако је цела породица морала гладовати већ три дана.

Овоме је сваки коментар сувишан.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Солун, 20. септ.

Енглеске трупе одбиле су на Струми све непријатељске противнападе. Заробиле су неколико нових војника и заплениле три митраљеза. Српске трупе продужавају своје напредовање источно и западно од Кајмакчалана. Запленили су зречјуче једну нову батерију од 4 тона.

На осталом фронту сукоб патрота и обична канонада.

Француски коминике

Париз, 20. септ.

Северно од Соме Французи су имали знатног успеха у току ју черашњег дана. Источно од Бушавена заробили су 40 војника и 6 митраљеза. У истој области један немачки одред је настрадао од француске артиљерије. Око педесет лешева нађено је на терену.

Јужно од Соме, одбијен је један немачки напад код Вермандовилера. На осталом фронту рђаво време успорило је операције.

Операције у Галицији

Атина, 20. септ.

Један радио телеграм из Берлина јавља да су Руси предузели офанзиву на целом галицијском фронту. После огорчених борби трупе генерала Брусилова заузеле су прве линије близу реке Липе. У тој борби заробљено је 112 официра и 2268 војника. У близини Броди — Прасни Руси су такође имали успеха заробивши 58 официра 1928 војника.

Исти радио телеграм јавља да су немачке трупе које операшу у Трансилванији биле приморане да се повуку, после неуспеле поњих јаке борбе.

Румуни продужавају своје напредовање.

Румунске операције

Париз, 20. септ.

Немачке трупе под командом генерала Фалкенхајна приморале су румунске трупе на повлачење у области Херманштага. Румуни признају потребу овог повлачења, али изјављују да су са великим

губитцима по непријатеља одбили један напад с бока који је хтео да их пресеке. Застој операција у Добруци означава да се Немци држе у дефанзиви на повученим положајима. Румунске су трупе прешле Дунав између Рушчува и Туртукаја.

Бомбардовање кавале

Солун, 20. септ.

Путници који долазе са острва Тасоса причају да Савезничка флота стално бомбардује Кавалу и положаје. Многа села су уништена.

Трупе за Добруцу

Лондон, 20. септ.

Јављају из Петрограда, да су нове руске трупе испослате на фронт у Добруци.

Турци у Тракији

Атина, 20. септ.

Сазнаје се да Турци концентришу јаке снаге у Тракији.

Француски авијатичари

Париз, 20. септ.

Француски авијатичари отишли су да бомбардују немачке радионице челика у Луксенбургу.

Са румун. фронта

Утисци једног кореспондента

Лондон, 20. септ.

«Дејли Мел» саопштава од свога кореспондента на румунском фронту:

«Немачки коминике, као и немачка штампа пуни су неистина о операцијама у Ердељу. Они нарочито преувеличавају свој локални сукоб код Свбиња. Очејвидно, Немци пријлају велику важност томе фронту.

Румунски војни кругови спојној прате развој операција у Ердељу. Румунске трупе повукле су се само на једној тачки, и то из чисто стратегијских разлога. На осталим тачкама фронта ситуација је стално повољна по румунске трупе. На фронту Добруде немачко бугарске трупе су увек у дефанзиви, руска појачања стижу свакодневно на фронт

Добруде. Припреме за офанзиву против Бугара завршавају се.

У Букурешту се оптимистички гледа на ситуацију. Румуни имају стрмо поуздане и несаломљиву веру у силе Споразума, а нарочито Русију. Учестало бомбардовање Букурешта од стране немачких авиоплана није усклобало, већ само раздражило становништво, које тражи да се одмах предузму противмере на непријатељским поданицима заосталим у Румунији.

Свакодневно стижу возови са ратницима, који се већином смештају у пространу краљеву палату, претворену у болницу. Сви они с највећим одушевљењем говоре о борбама и својим ранама. Имао сам прилике гозорити са заробљеним Бугарима и Мадарима, чија лица појед урођене подмуклости показиваху неописан страх, муке и разочараност.

У Букурешту влада уверење, да Немци пријлају велики зајачај румунског фронта. То потврђује присуство њихових најбољих генерала, Максена на јужном и Фалкенхајна на северо-западном фронту. Међутим, верује се неопобатно, да ће се њихов успех код Свбиња свршити исто онако као и Максенова офанзива у Добруци».

ИЗ ЗЕМАЉА ПЛАЧА

У Црној Гори

«Хрватска Одбрана» од 26. августа доноси с Цетиња један допис, из кога видимо ове пасусе:

«Наша војна управа одлучила је за потребе пучанства и војске, да се од 18. о. мј. почевши редовито издају новине два пута недељно, и то једне у немачком а једне у хрватском језику и — ништа више».

«Сензација је за Црну Гору ваздушна железница, што води из Котора преко Ловћена на Цетиње».

«Неки дан устријељена су овде три војна бјегунца хришћана из Босне. Они су при уласку наше војске у Црну Гору узхватили, и ево сада за своје издајство кажњени».

Наша је војна управа прејкрасну одредбу издала, наиме:

«Каване имаду све без разлике до 3 сата после подне затворене бити».

«Цетињске Новине» од 18. и 20. августа доводе ове ситне белешке:

«Царско немачко посланство на Цетињу коначно је напуштено; сав наменгај послан је преко Котора у Немачку. С краљевским бугарским посланством учињено је већ пре више месеца исто».

«Врховно војно заповедништво одредило је капетана Фрању витеза Патерера пл. Линтенбург за главног уредника новина «Цетињер Цајтунг». «Цетињске Новине» уређивање и надаље поручник Др. Ђуро Кумичић».

«Казнено правосудје у свим казним стварима врше војни судови постављени у појединим областима. Ови судови примјењују искључиво војни казнен закон».

Из рата

Храброст францурког официра

Приликом последњег бугарског напада на наше положаје код Кајмакчалана, један артиљериски француска официр који је својом батеријом показао необичну храброст и самопожртвовање, учинио је знатне услуге нашој пешадији која је исполински одолевала бугарском налету. Он је потрошио сву артиљериску муницију а Бугари и поред огромних губитака полако су се приближавали. Да би колико толико помогао нашим одредима који су се борећи позлачили, он је наредио својој посади да се од погинулих наших војника одузме оружје и муниција и да ступи у борбу.

Овај гест француског официра утицао је много на наше ратнике који су у друштву својих другова Француза одбили нагло напредовање Бугара.

Младић од 16 година

Неколико дана после непријатељства, младић Франси Гоно кришом од својих родитеља отишао е са једним апијекним пуком на фронт. После 8 дана послао је родитељима једно писмо у коме се извинио и изјавио да је хтео да искористи овај рат како би дошао по доброг положаја. Он се је надао да ће одмах после првог сукоба са непријатељем добити адатну медаљу и постати каплар. Од тада он је био увек на фронту учествујући у свим борбама. Постепено он је добио под официрске чинове и после једне јаке борбе, у којој се је Гоно показао као први херој одликован је ратним крстом.

Прошлог месеца када је пред

седник Француске републике обилазио фронт, Гоно је, услед своје храбрости и самопожртвовања, имао част да буде одликован лично од председника ратним крстом са палмом. Ово одликовање утицало је на младога Француза тако силно да је он свој живот хладнокрвно и без бојазни излагао свуда.

Извештај из Србија

Добрила Стевановић из Тивенца моли за извештај о Војиславу Стевановићу благајнику и Андри Радосављевићу обвези.

Софија Мишвићка учитељица из Шапца, моли за извештај о Војиславу Ивановићу ћаку, Властимиру Ивановићу поручнику, Драгутину Стојишевићу и мужу Данилу Мишковићу учителу, кога моли да јој одмах пошаље хиљаду круна јер је са децом у великој оскудици. Нека се сви јаве.

Милана Јакшића из Александровца жупског извештава Настаса Јакшића да су сви његови здрави код куће као и у Трстенику. Милан је здрав у Болдогасоњу у Мађерској. У кући има привезу внука. Овде је и г. Јова са децом. Имање у најбољем реду.

Ђорђа Рашића асистента извештава његова породица да је примила 300 круна. Код куће су сви здрави и нека не брине.

Марија А. Милетић из Крагујевца извештава свога мужа Андреју да је са децом у Крагујевцу здрава и да је примила 147 круна и да и даље кад може шаље новац.

Т. Павловић из Крагујевца моли за извештај о Томи Павловићу поручнику, Милану Павловићу, Радостију Стевановићу и Танасију Вучићевићу.

— Спасенија Стојановић, из Београда, Посланичка 20, извештава свога мужа Александра Стојановића, артиљериског мајора да је новац примила и моли да и даље шаље. Са децом је добро и да јави о себи и Ђоку.

Наталија Соколовић из Београда, Посланичка 61, моли за извештај о Ђорђу Васићу поднареднику.

— Милица И. Лазаревић из Београда, Коледна 5, извештава мужа Петра Лазаревића пуковника, да је новац примила и пошаље што више на њену личну адресу. Мајка новац примила. И Ерина новац примила којој Ђока

ФЕЛТОН

СА СРПСКОГ ФРОНТА

Иво Ђипико

ПЛАНИНА

Пред нама, у ведрини дана, у своје мирноме достојанству, у облику амфитеатра, одише свежином венац Мегленских, Четланских и Ниценских планина. Овога часа, када према њему журимо у «камиону» не даје од себе убојита гласа. По негде венац тих планина обасјан је јутарњом светлошћу, по негде покривена тамним, простртим сенкама, а висови у сунцу преливају се у разноликим бојама.

«Камион», прешавши равницу, пеце се узбрдицом, лако савлађујући савијутке и окуће нег

дашње возје путање.

На друму сретамо раднице војнике, пешаке и копанике. Једва чили, здрави узлазе, други заморни, напавени ка равници силазе. Сретамо коње и мазге и тешке двоколице натоварене храном и муницијом. Све то иде мирно, без узбуђења, као да не иде смрти у очи, већ на један ловачки, сјајни излет!

Зашли смо дубље у планину. На сави утцима, осврћемо се доле према језеру. Оно у јутарњем сунцу изгледа као у пламену. Наш пратилац капета Г даје оба-

вештења сараднику «Тајса», који лебно одевен, у сламноме шширу, на танким повићеним ногодама већ осећа планинску свежину, непрекидно «були уни» и пита: чују ли се пуцњи?

Одозго полако силази сунце и долази нам у сусрет. Оно развесели шуму, што нас упоредо рати, стрмовити, вијугави друм и у наше душе уни зеку с ровиту радост. И, кад не би били пројивели минулу прошлост, што као црна сенка, у највеселијем заносу долази пред очи и доноси страшне слике погинулих, осакатених јунака, и слике бедних, гладних и прозебљих избеглица, у овоме ведроме дану пролетњег сунца, и планинском зеленилу, осетили би се свежи као риба у мору..

Батачини! — капетан скрене нам важну на лево сеоце утонуло

међу дрвета, негдашњу престоницу ове планине. А сада, оно се види а не чује! И шта оно сада вреди? Оно је гледало чудо невиђено! Једнога дана, као из неба, пали су ту чели неустрашиви борци. Путевима унакрс изрипи утробу упорне планине. Премостили потоке и јаруге. На рукама пренели тешке токове, отитили их и скрили. Из густих, дубоких шума отерали звери, и завладали планином и небеским простором..

Камион стаде. Зашли смо дубоко у шуму. Сврћемо на лево пешке. Пред завојништем један млади лекар јавља се. Даље, на чистини станица је телеграфје без жица. До не сттража. Неколико војника, не осврћући се, журно залазе у шуму.

Команданта и начелника штаба затекли смо у шлемовима. При-

мили су нас у срдно, простодушно, као људи који дуго живе у природи у друштву богаца, чија је смрт у заносу исто тако ведра као и победа! Ушли смо у шумску колибу, поклоплену дрветима. У углу је прости кревет. На среди сто са телефонским апаратом. Његова уста желино, прозичнаво, са страхом и веселем у се примају и издају завоједи, вести.. И сада немирно нешто тражи, јавља се, дрхти.. Он све зна! Командант причајући занимљиве ствари из живота, уведе нас под свој шатор. Једноставан кревет, проста војничка одела. И све ствари што се ту налазе види се да служе једној јединој, одређеној сврси. Ништа сувишног — соба простог аскете!

Али светлост изпод шатора, блага, отворена — јасно зелена светлост, што је у одсевају

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

и даље шаље.

Анка Крстић из Ивањице, моли за извештај о своме мужу Петру Крстићу капетану. Она се налази код Бошка Милутиновића у Ивањици.

Љубица Савић из Александровца жупског моли за извештај за мужа Михаила Савића, капетана и Александра Ђака.

Јеленавета М. Савић из Чачка, моли за извештај о мужу Милићу Савићу резерв. поручнику, Радомиру Јовичићу, артиљерском нареднику и Милораду Јовичићу регенту.

Јулка Глигоријевић из Београда, Раденичка бр. 17, моли за извештај о Ђурђу Милосављевићу артиљ. нареднику, Михајлу Лукићу поручнику и о Милораду Јовичићу регенту. Сви њихови су здрави.

Бошко Деспотовић практикант из Београда извештава Антонију Деспотовића кондуктера поште да је његова ћерка примила 364 круне и да је здраво у старом стану у Београду.

Милутин Анарејић из Каменице, срез Грачакског, моли за извештај о Милораду сину Марка Лазаревића из Рударата.

Михаило Јовановић, цимерман из Београда, Стишка 24 моли за извештај о брату Сави Јовановићу војнику. Сви су здрави.

Лепосава Радишић, учитељица из Ниша извештава мужа Милисаву Радишића, учит. из Ниша да су сви код куће здрави. Нека јави о Милошу Станковићу.

Маца Радовановић, из Митровице Косовске, извештава Јована Сашковића учитеља у Бастаји (Корзика) да му је супруга умрла у Митровици. Деца су код његових рођака у Скопљу којима одмах да пошаље новац јер су у великој беди.

Милева С. Караклајићка из Лознице моли за извештај о своме мужу Сави Караклајићу седлару и брату, Муша моли да одмах пошаље новац.

Љубомир Милошевић из Овчишта моли за извештај о сину Божидару Милошевићу, војнику. Никола Лазаревић — Пласковић из Тоголе моли за извештај о Милошу Лазаревићу, нареднику и Милошу Лазаревићу, нареднику.

Соја Димитријевић из Београда Таковска 15 извештава свога мужа Љутицу Димитријевића лекара да је здраво и моли за новац што скорије.

Споразум и Венизелос.

Француска штампа пише да ће Споразум водити преговоре о изласку из неутралности Грчке само са г. Венизелосом, јер он има поверење само у њега.

Споразум је саопштио својим министрима и консулима да званично признају владу Венизелоса.

Мисија грчких принчева.

Јављају из Лондона да је политичка мисија грчких принчева са свим пренала.

Измена телеграма.

Јављају из Париза да су нар Никола и Поенкаре, приликом борбе на Сом, изменили телеграме честитања.

Грчки морнари.

Јављају из Атине да су се посаде грчких лађа „Килкиш“ и „Тенедос“ својеволно ангажовале код савезничке флоте.

Открића.

„Патрис“ јавља, да краљ, пре три недеље није био противан револуционарном покрету у Солуну који хоће да брани земљу од непријатеља. Краљ је изјавио такође да се неће противити да се предузме независне природе борба да се ослободи Македонија од бугарске најезде. Исти лист сазнаје да су предузете нарочне мере да се спречи одлазак лаквих лађа грчке флоте у савезничку ескадру.

Прилог солунских хлебар.

Хлебари солунски дали су као поклон Народној Одбрани у Солуну 10.000 драхми.

Митрополит Ираклије.

Народ са Крета одлучио је да избаци митрополита Ираклија као противника Народне Одбране.

Аустрија позива морнаре.

Задарски „Народни Лист“ доноси ову белешку: „Лучке области на нашем приморју издале су наређење по којем су обавезани да се с места пријаве на лучком уреду сви трговачко-поморски капетани, поручници, стројари и сва друга лица која врше било какву службу на палуби и код стројева (морнари, појачи, кувари и т. д.) и опште сва лица до 60 година, која имају своју морнарску службену књижицу (ма

трикулу). У Далмацији недостаје много ових морнара, јер их је рат затекао у иностранству, одакле се нису могли вратити“.

Сумарен „Даичланд“.

Према вестима које круже у Амстердаму, сумарен „Даичланд“ отпутовао је поново за Америку.

Грчка колонија у Лондону.

Делегати грчке колоније у Енглеској, послали су г. Венизелосу из Лондона један меморандум у коме га моле да предузме потребне мере и спасе отарбину од опасности. Јављају такође да је образован један одред добровољаца под командом пуковника Мавремихалиса.

Нов председник

По одлуци Комитета Народне не Одбране смењен је Осман Саид, председник солунске општине и на његово место постављен г. Константин Ангелакис, угледан члан либералне партије.

Бугарски заробљеници.

Јуче је доведена у Солун једна група бугарских заробљеника са последњих борба.

Српско забавно вече.

У четвртак — 22. о. м. — приређује комичар Станисављевић са својом супругом «Српско Весело Вече» са одабраним и шаловитим програмом у гостионци Крагувац. Српској публици скрећемо пажњу на ову забаву.

Последње вести

Принц Андреја у Лондону

Лондон, 20. септембра.
Енглеска штампа живо коментарише дозешу краља Константина којом моли свога брата принца Андреја да напусти Лондон и иде за Париз, где ће примити нове инструкције. „Тајмс“ пише да је принц Андреја најмлађи брат краља Константина и да је скоро дошао у Лондон у нарочитој мисији. Верује се да је дошао у циљу да побољша односе између краља Константина и енглеске владе као и краљевске породице. Не може се веровати да је принц направио на потпун пријатан пријем код чланова краљевске фамилије

и енглеске владе. Али је могуће да су му објаснили како треба да дела једна влада у једној уставној др-

жави. Полазак принца Андреје из Лондона није још одређен. (Радио.)

Сјајна српска победа

Српски званичан извештај

Солун, 20. септембра.

Као последица заузећа Кајмакчалана и под силним артиљерским нашим трупа Бугари су 20. септембра у бору побегли са Старовог Гроби, Совичких и Крушовградских положаја. Наше трупе које напредују ка Црној Реци.

У нашим рукама налази се сада 30 километра граничног фронта. Победоносне трупе Дунавске Дивизије ушле су 20. септ. изјутра у прво српско село Савић,

ПОШТА

Саопштења

Да се јаве Дрогерија ГУОЛАР Солун, Ираклијева улица бр. 7; Богосав Грбић наредник муниџ. колоне, пошта бр. 414; Боривоје Ј. Јовановић ђак-обвезник; Ваца Гуњвић артиљерац, пошта бр. 216; Добровољци Мидан из Чакова; Бранко и Славко Јанковић пеш. капетан.

За Србију

Жига Фелдман обвез. извештава брата Рудолфа Фелдмана трг. из Београда да је са сестрићем Жаном жив и здрав и моли за извештај.

Негосави Давидовић, Страхинић Вава 25, Београд, јавља Борисав Белосавић да је са Светом здрав а Света Смиља у Француској да јави је ли Миле са осталима здрав.

Алекса Анђелковић учитељ моли Душана Стојамаровића, Кнез Милетина ул. Београд, да пише Милану Нестровићу у Струци и пита шта је са његовом породицом, која је остала у селу Љубинашту, ер струшким окр. охридском, а поименце: Арсенија, Никола, Василеја, Добросав, Константин, Серафим и Танкосав. Адреса чиновнички део бр. поште 999

Јован Грбић интензонт извештава Крстићу Грбић у Београду, Будимска ул. 32, да је здрав а новац три пут послао и слаће редовно само тражи одговор и преко војина и преко поште бр. 222

Потишковски Борђе Ив. Радисављевић јавља својој жени Боси код Дана Мекеша трговца у Параћину да је добро и моли да га извести како је она и деца. Дали је добила новац. Адреса пошта бр. 40.

Алекса Робичек и син Адокоф јављају својма у Београду, Гундулићев Венац бр 21 да су здрави и опет заједно у Солуну. О последњим трема пошљакма новца има само један из-

вештај. О њима не треба да бригу и нека се ј-ве преко Борђа Гавриловића Avenue du Mail 4 Женева.

Боривоје Милојековић надзорник дувана из Охрида и Голуб Голубовић из Јагодне да јаве своје адресе Божидару Голубовићу начел. српском, пошта бр. 999

Милош М. Стојановић капетан I кл. моли Мелавоја Н. Борђевића и Арсу Глигоријевића из Крагујевца, за извештај о његовој фамилији у Петровцу. Он је здрав. Милути, Мијеило Милоје и Сретен Нивкић, Јеремија Стојановић, Богдан је у Француској у школи. Нека јаве да ли им је потребан новац. Извештај истим путем на пошту број VIII.

Резервни капетан Марко—Прока Станковић, извештава гцу Божиду Јовановићеву наставницу Више Жен. Школе у Шапцу, да је њен оглед прочитао из новина, којим тражи извештај о браћи Станковића на седа Жабара, окр. подрињског, те ако се питање тиче сенова Обрада Станковића то извештава да је регрут Богосав жив и здрав, о Милосаву се незна, а Милован је остао у Митровици са њим говим сном Драгомером, и о њима ништа не зна. Поддржава и моли г-цу Јовановићеву да га извести има ли кога живог и здравог од његове породице, у селу Жабару. Моли за извештај истим путем или преко Срп. Црв. Крста у Женеви на пошту бр. VIII.

Сивра Ђокић мајор здрав је и пита своју жену Давиду у Нишу, Трговачка 32, за децу и једи добила новац. Драгослав је у Бизерги и новац му је послао, тражи одговор.

Александар Златковић, обвезник извештава Зору С. Тодоровић, Обалићев Венац 46, Београд, да је здрав и моли за извештај.

надстојан зелена дрвета, устена је и газлајује..

Кроз густу шуму, кроз који се шулају зраци сунца и препланули војници, пењемо се на брежуљак Метаризи, осматрачницу, на 1900 м. висине. На први мах састајемо заганени депотом пајсажа. Горе густе шуме, устурелени брегови, оштри љузици, замењене поточине и дубоке јаруге чију дубину сунце нида не огрева. Па неприступачни, сури, оделити требенови највишега виса Кајмакчалана, испод којих гребенова, учопорен је непријатељ. Доле, габљене падине, посе, проплатни, и подножје планине, које се лагано спушта до вивце мирнога, суморнога, Островскога језера.

Овде, у утроби ове планине, и дању и ноћи вата се у коштац живот и смрт! Најкрвотија места поси-

јава су крстовима, хумкама. Каменито корито Бродскога потока претворено је у непријатељско гробље без крста и са крстом Ту су пала и три непријатељска официра. Ту су се Дринци у зноју иза однесене победе, одморили од тешкога напора. Ено брегова и љузица Каратапе, Плоче!

Колико прегоревана и јуначких подвига, да се с тих положаја отера непријатељ! Стопу по стопу, бијен одозго у главу пењао се уз оштре љузице, под заштатом тозова, српски борац и ту се упокоо.

Дању непомич и лежи у рововима, а ноћу се испружа и храни. И издржава и дивље налете и противнапале, и иде даље до самих непријатељских жица у тврђиног Кајмакчалана!

— Боде се као и пре, и још боље! — прича потпуковник За-

бадава их опомину официри на опрезност. Јуре... као да крв и месо подражене заносом и чежњом имају двоструку снагу... Појединци издвајају се, пењу се на високе стене и нишане.

— Свиђи, погнајућеш — вичу му другови. Али он, не чује, мирно стоји и даље нишани. Као вавељбани ловци, осетили су звер близу, на својој земљи.

Неки редов, прекјуче, — прича даље потпуковник — приђе ми и простодушно каже: «Наш потпоручник прави је јунак, не плаћа га држава забадав!.. Први је на јуришу, и једнако виче: — За мном лепа браћо моја.. За мном! — Ено, застрта сикама, о својенога брега Плоче!

Ту је поручник Мацаревић једне мрачне ноћи са одабраним друштвом, наоружан ручним бомбама шунајући се и савијајући

на свакоме кораку, и задржавши дах, претворио се у око и ухо, и као твгар кад наслути плен, усринуо у непријатељске ровове. Унесо у њих свој бес, метеж, страх паклену ватру, и заробио четвори Бугарина, који су били потребни због обавештења о непријатељском распореду и стану учопорене појске...

Озого часа у планини влада привидни мир. Она као да у себи прекупља и крије нову снагу наших бораца. У својим скровиштима, хуће и одмарају се топови. У рововима непомично лежи пешадија. бди и вреба...

Све привидно мирује; само по путевима из шума и са чистина чује се глас гонцоца и клопот натоварених муњицом коња и мазги. Врше се припреме да се савлада највиши вис Кајмакчалана!

Још једна света жртва има да се принесе осветничкоме Богу на високоме жртвенику Отаџбине! Боже, те непрекидне, незајавиве жртве наше крви, непресушне као планински извор! — Враћамо се без речи, испуњени снажним неизбрисавшим утисцима што их убојита планина даје..

Али, сједном изнебуха, с близа, одјекну пуцањ некога скривенога топа, за њим други, трећи... Пешадија том тутњавом осогољена, отпоче ватру. Из даљине учестали пуцања пушака до нас допире као жагор заважених чавки из напуштених, мутних висина у наслушеном олују

— Милевоје Бабвић, Драгутин Тодоровић и Светозар Лазевић који су из Арца у Француској отишли у добровољце да јаве својде адресе Божидару Голубовићу ср. начелству, пошта 999, како би им послао новац.

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 6

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, ша-
шира и т. д.
Разноврсне кухињске пла-
ве и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
древном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сапуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

улица Венизелос бр. 8
Филијала:

Оросди -- Бан

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

Атинска Банка

има част известити публику, о-
фицире и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
филијалу

у дну улице која чини угао са
„Грчком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
ством Финансија Краља Србије,
ова филијала узела је на себе
поштом новца њиховим поро-
дицама у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици у сви-
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.

Филијала је узела на себе и
следеће банкарске операције:

Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних пи-
сама; налоге за исплате у свима
варошима Грчке, Европе и пре
коморских земаља; берзанске на-
логе и исплате купова итд.

Сем тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депоновање новчаних при-
лога који су му намењени.

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломираног од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана

18-то годишње искуство
84 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
натија. 3—

Г-ца ДЕЗИ НИСИМ
зубни лекар

Дипломирава у школи Зубног
Лекарства у Паризу.

ПРИМА од 9 ПРЕ
до 6 ПО ПОДНЕ
Улица Перлева бр. 25.
угао улице Венизелос број 84.
9—

Д-р АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње
бо лести. — Управник болни-
це за заразне болести

Прва свакон дана од 11—12
пре и од 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 2—4 по подне у своје
стану улица престола, наслед-
ника Борфа бр. 35 — у пореди-
ул. са булеваром краља Констан-
тина

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Киви	Дин. 1.—
„ Гзубек	„ 0 80
„ Јакн	„ 0 65
„ Афроо	„ 0 50

25—30

Посетите и купите у Солуну све намирнице у најстари-
јој и најпрестижнијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластица, чоколада, бис-
квита, разна теста итд.

Најфинији зејтин, путер. Свеће „Аполо“ и „Фурџје“.

Сапуна и парфимерије прво квалитета.
Разне минералне воде. Боја за објав итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 22—30

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Аглас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

56—

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спробу Централне Поште
у згради Хотел „Слободе“—„Liberté“)

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 19—30 УПРАВА.

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БРУХА САЛТИЕЛА И С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантом радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 17—30

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Фалателфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЧИЦИМА

Нарочито „Миродато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 66—68

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К^о ЛТД.

— СОЛУН —

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарџа, бажутерије, мараса, чаџа, пантлина
платна, мушета, Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.